

Årsrapport 2024

Kystmuseet i Sør-Trøndelag

Forvaltning – en viktig del av museumsvirksomheten

Forvaltningsporteføljen til Kystmuseet er ikke den største i Museene i Sør-Trøndelag, men vi er likevel opptatt av at det vi har skal vi forvalte godt. Kanskje en selvfølge, men likevel ikke så beint frem som det høres ut som.

I Olrichhallen på Dora i Trondheim har vi gjenstandssamlingen vår om pr tid teller 5560 objekter. Fra Dora forvalter vi også Norsk Havbruksarkiv på pr tid 246 hyllemeter, med sentrale arkiver fra Fiskeoppdretternes salgslag (FOS) og Norsk Fiskeoppdretteres forening (NFF).

Dra vi videre utover mot øyregionen kommer vi til Hemnskjela, der vi forvalter en tysk kommandobunker fra andre verdenskrig med innhold, alt fra små uniformseffekter og bilder til større kanoner som vi har på utlån fra Forsvarsmuseet.

Videre over Trondheimsleia holder vår havbruksavdeling til i Hitra Hurtigbåtterminal. Her følges både vårt interne fagbibliotek havbruk og fotosamling havbruk opp. Kanskje ikke så musealt, men sikkerhetsutstyret for omvisning ute på sjøen med flytedresser, redningsvester og annet skal også følges opp. Det samme med to hurtiggående båter som ligger på sjøen året rundt, alltid tilgjengelig for omvisning for våre besøkende.

I Kystmuseet hovedbygg «Meieriet» er det alltid behov for vedlikehold på bygningsmassen fra slutten av 1950-tallet. Her forvaltes også vår fotosamling som pr tid er på 18 454 objekter i tillegg til ei mindre videosamling. Vi jobber ukentlig for å scanne, registrere og tilgjengeliggjøre disse for publikum, blant annet via digitaltmuseum.no. På Meieriet har vi også vårt interne, historiske arkiv.

Ute på Dolm forvalter vi et forholdsvis stort kulturlandskap med store trær, flere større bygninger og turstier. Kirkestedet Dolm brukes mye og det er ei forventning om at stedet skal være i orden og skjøttet.

I det digitale domenet forvalter vi også slektsdatabasen Hitterslekt på over 90 000 navn. Databasen, som er svært populær og ofte i bruk, følger slekters gang, bokstavelig talt, og krever derfor mye oppfølging for at den skal være ajour.

Oppsummert er det mye objekter, bygg og anlegg som skal forvaltes og taes vare på for fremtiden og selv om vi også har

begrensede ressurser så gjør staben og frivillige ved Kystmuseet en fantastisk innsats på alle disse områdene. En godt forvaltet samling vil gi et flott utgangspunkt for formidling og kunnskapsutvikling i årene som kommer.

Hitra, mars 2024

Jørgen Fjeldvær
Museumsdirektør

Innhold

2. Dette er Kystmuseet i Sør-Trøndelag	4	5.4. Ekstern virksomhet.....	25
3. Fornyng	5	6. Forskning og utvikling	26
3.1. Kompetanseheving.....	6	6.1. Publikasjoner.....	27
3.2. Nettverk og samarbeide.....	6	6.2. Hitterslekt.....	27
4. Forvaltning	7	7. Havbruk	28
4.1. Samlingsforvaltning.....	7	7.1. Havbruksformidling.....	28
4.1.1. Samlingsutvikling.....	7	7.2. Norsk havbruksmuseum.....	30
4.1.2. Dokumentasjon og tilgjengeliggjøring.....	8	8. Drift	31
4.1.3. Trygg ivaretaging.....	10	8.1. Ansatte.....	31
4.2. VITA.....	11	8.2. Besøksutvikling.....	32
4.3. Skagestua.....	13	8.3. Økonomi.....	33
4.4. Hemnskjela krigsminneutstilling.....	13	8.4. Praksisplasser og arbeidstrening.....	33
4.5. Dolm prestegård og kulturlandskap..	14	8.5. Driftsbygninger.....	33
4.5.1. Bygninger	14	8.6. Kjøretøy og farkoster.....	33
4.5.2. Kulturlandskapet.....	15	8.6. Bibliotek.....	33
4.5.3. Historisk hage	16	8.7. Markedsføring.....	34
5. Formidling	17	8.8. Turistkontor.....	34
5.1. Utstillinger.....	18	8.9. Kurs og konferanse.....	34
5.1.1. Basisutstillinger.....	18	8.10. Museumsbutikk.....	34
5.1.2. Vandreutstillinger fra museet...19		9. Helse, Miljø og Sikkerhet	35
5.1.3. Skiftende utstillinger.....	19	9.1. Håndbok.....	35
5.2. Publikumstilbud.....	21	9.2. Tiltak.....	35
5.2.1. Arrangementer.....	21	9.3. Rapportering.....	35
5.2.2. Foredrag.....	24	9.4. Avvik.....	35
5.3. Barn og skole.....	25		

2. Dette er Kystmuseet

Kystmuseet i Sør-Trøndelag har tre fagfelt vi arbeider med.

1. Nyere tids kystkultur på regionalt nivå. Med nyere tid menes perioden fra starten av 1900-tallet og fram til i dag.

2. Museet jobber med forvaltning og formidling av havbrukshistorien i et lokalt, regionalt og nasjonalt perspektiv.

3. Museet er et museum for sitt lokalsamfunn, og skal virke i og bevare historien til sitt nærmiljø.

Kystmuseet er lokalisert på Hitra, med ansatte fordelt på tre forskjellige steder; Fillan, Sandstad og Dora.

Meieriet på Fillan museets hovedbase, her er det faste og skiftende utstillinger, museumsbutikk, turistinformasjon, sal med plass til 70 personer og kontorplass til de fleste av våre ansatte.

Museets havbruksavdeling, har sin virksomhet i Hitra hurtigbåtterminal på Sandstad. Her har vi skiftende og faste utstillinger, butikk og på sommeren har vi også en betjent turistinformasjon. Det er fra Sandstad vi kjører våre omvisninger og gjennomfører formidling om havbruksnæringa.

Vår gjenstandssamling befinner seg på Dora, sammen med tre av våre ansatte. I fellesmagasinet Olrichallen blir museets gjenstandssamling forvaltet. Her har vi kontorlokaler, mottakssystem og magasineringsfasiliteter. Her har museet også lånt et arbeidsrom for organisering av havbruksarkivet som er fjernlagret hos Trondheim Statsarkiv.

I Kystmuseets portefølje ligger også Dolm prestegård og kulturlandskap, Hemnskjela krigsminneutstilling, og Skagestua.

3. Fornyning

Fornyning er en viktig del av moderne museumsdrift. Museene må hele tiden forbedre, fornye og utvikle nye måter og tilbud å nå nye besøksgrupper på.

Mye av fornyingen skjer gjennom små tiltak som ikke alltid blir oppdaget. F.eks. overgang fra små Ipader til store skjermer i utstillingen Pionerene. Eller nye formidlingsopplegg for mindre grupper.

Det største tiltaket som har gitt publikum et fornyet tilbud er alt som har skjedd på Dolm i 2024. Låven på Dolm har blitt innredet med både nye lys og en ny utstilling—Dolmen by. I sommersesongen hadde museet betjent åpningstid på Dolm, med inngang til utstillingen og åpen kafe og butikk. I praksis betyr det at vi åpnet et nytt kulturtilbud i regionen. Låven på Dolm har også vært plassen for museets større arrangementer i løpet av året. Dette være seg kulturminnedagen Levende Kystkultur og Jul på Dolm. I tillegg har Dolm vært plassen for 3 av 4 kurs som vi har hatt i løpet av året.

Dolm har nå blitt en aktiv brukt kulturarena med hyppige arrangement av forskjellige størrelse.

Dette er en fornyning av publikumstilbudet som har skjedd gjennom flere år, men med tanke på gode besøkstall gjennom arrangementer og fast åpningstid på sommeren har vi etablert et tilbud med en kvalitet vi kan være stolte over.

Utstillingen om Dolmen by—Hitras første turistattraksjon.

Soppkurs på Dolm

Framvisermarkedet under kulturminnedagen «Levende kystkultur»

3.1 Kompetanseheving

Flere av museets ansatte har vært på relevante kurs og seminarer. Museet har også vært en aktiv part i formidlings-strategien til MIST, hvor en del av denne planen innebærer kompetanseheving gjennom nye former for metoder og læring av andre. Hans Jakob, Marcus og Bernt har derfor hentet nyttig kunnskap gjennom dette tiltaket.

Kurs/seminar	Hvem
Privatarkivseminar 23/10-24	Julie Simonsen og Bente Heggvik
E-Kulturseminar 10-11/9-24	Melodie Rodahl, Kristin Svendsen, Bente Heggvik
Seminar Samlingsforum i regi Svenske Riksantikvarembetet: Flytting av museumsgjenstander webinar 27/11-24	Bente Heggvik
KULMIST seminar NTNU 15/03-24	Bente Heggvik
MUTE—Webinar 26/02-24	Bente Heggvik
Maritim immateriell kulturarv—Fagseminar av museumsforbundet 19-20/09-24	Kristin Svendsen
Oppdatering, passasjer og krisehåndteringskurs 29/11-24	Bernt Fjeldvær

3.2 Nettverk og samarbeid

Kystmuseet er med i to museumsnettverk; samtidsnettverket og nettverket for kystkultur og fiskerihistorie. I sistnevnte nettverk deltok direktør Jørgen på årets samling i Stokmarknes. Der ble det holdt innlegg om museets satsing på Norsk Havbruksmuseum. Kystmuseet er også med i Forum for Visningsanlegg i havbruk som ble avholdt på Senja, med blant annet besøk på Salmon Center Senja.

Kystmuseet har i tillegg til samarbeidet med vår vertskommune og våre søstermuseer i MiST, utviklet samarbeid med både næringsliv, frivillige foreninger, andre museer og kulturaktører. Gode samarbeid er viktige for vårt arbeide med kystkulturen.

Marcus Svenning studerer visningssenteret Salmon Centre Senja under årsmøte til forum for visningscenter i 2024.

4. Forvaltning

4.1 Samlingsforvaltning

Året 2024 har vært et løft for samlingsforvaltningen til Kystmuseet. I 2024 har museet økt sin bemanning på samlingsforvaltning med 1,5 årsverk, gjennom to prosjektstillinger. Dette være seg:

Julie Simonsen. Arkivar tilknyttet havbruksarkivet. Dette er en 100% stilling, og er finansiert gjennom tilskudd fra Arkivverket.

Melodie Akseth Aukan. Fotoregistrator i 50% stilling. Har i 2024 jobbet med registrering av museets historiske fotosamling.

I tillegg kommer våre faste ansatte som arbeider med samlingsforvaltning. Dette utgjør ca. et årsverk.

4.1.1 Samlingsutvikling

Museets samlingsutvikling er bevisste handlinger innen innsamling, avhending og destruksjon. I denne forbindelse har Kystmuseet valgt å gjennomgå enkelte deler av samlingen for å få tydeligere bilder av eierskap. I noen tilfeller har dette ført til at enkelte objekter eller fotografier har gått ut av samlingen.

Inntak til samlingen

Gjenstander som gis til museet går gjennom en inntakskomite for behandling. I år har vi fått tilbudt om flere objekter, men har valgt å ta inn kun 10 gjenstander.

Den mest spesielle gjenstanden vi har fått inn er betaversjonen av den første biomassemåleren som er produsert i Norge. Et viktig stykke havbrukshistorie. Denne ble hentet på Tingvold av museets ansatte.

Kystmuseets samling

Per 31.12.2024

- 337 Hyllemeter arkiv
- 5573 Kulturhistoriske gjenstander
- 18 552 Fotografier
- 8 Farkoster, som ligger på land
- 6 Kulturhistoriske bygninger
- 1 Kulturlandskap
- 1 Hageanlegg

Museet har også tatt inn en større fotosamling på 240 bilder fra forskjellige perioder av Hemnskjel Fisk.

Flere bilder er også samlet inn gjennom de forskjellige kunnskapsprosjektene som ble gjennomført i 2024. Mer om dette i kapittel 6.

Hans Jakob Farstad sammen med biomassemåleren og giver Geir Arne Romstad

Avhending:

I museumsmeldingen er det satt tydelige føringer til museene om at samlingene må gjennomgås og prioriteres.

Det som inngår i museets samling skal være bevaringsverdig og ha tydelig avklarte eierskap og rettigheter. Museet har derfor i 2024 sett på enkelte objekter for å avklare eventuelle rettigheter. Dette gjelder spesielt fotografier, hvor åndsverkloven og personvern gjør seg gjeldene. I det arbeidet ble 69 fotografier avhendet. Bakgrunnen var enten for dårlig oppløsning på fotografiet, duplikat av et tidligere fotografi eller for uklare eierforhold.

I tillegg har museet avhendet VITA I. Dette er nærmere beskrevet i punkt 4.2

Siktemålet lyt mellom anna vera at samlingane i musea fyrst og fremst vert opplevde som ein ressurs for samfunnet og ikkje som eit penge-sluk»

Meld. St. 23 (2020–2021)

Musea i samfunnet — Tillit, ting og tid

4.1.2 Dokumentasjon og tilgjengeliggjøring

Museets samling er omfattende og variert. Den utgjør både gjenstander, fotografier, videoer og arkiver. I 2024 har museet jobbet med å få en så nøyaktig som mulig oversikt over hvor mye samlingen utgjør. Dette gjør at antall gjenstander og fotografier har endret seg noe i forhold til hva som ble rapportert i 2023. Arbeidet med en å få en bedre oversikt vil fortsette i 2025.

Som vi ser har vi hatt en stor økning i antall registrerte og tilgjengelige objekter i 2024. Dette kan deriblant tilskrives museet nytilsatte fotoregistrator og arkivar.

Totalt	Hva	2023 Antall	2023 %	2024 Antall	2024 %
Fotografier Antall: 18552	Registrert i Primus	3281	17,69%	6632	35,75%
	Publisert på Digitaltmuseum	2982	16,07%	5083	27,40%
Gjenstander Antall: 5281	Registrert i Primus	5281	94,76%	5317	95,41%
	Publisert på Digitaltmuseum	4181	75,02%	4285	76,89%

Gjenstander

Gjenstandssamlingen er godt ivaretatt i gode magasiner på Dora. Det har gjort at vi har nedprioritert arbeidet med samlingen i 2024, til fordel for fotografier og havbruksarkivet. Vi har derimot fått avfotografert flere gjenstander, noe som gjør at vi har et beskjedent økning i antall gjenstander som er tilgjengeliggjort gjennom digitaltmuseum.

Hva	2020	2021	2022	2023	2024
Gjenstander registrert følgende år	309	274	380	833	36
Gjenstander publisert på Digitaltmuseum	155	307	337	682	104

Fotografi

I 2024 har vi hatt et halvt årsverk som kun har jobbet med fotoregistrering. Dette har vist resultater. Bare i 2024 har Melodie Akseth Aukan registrert hele 3351 fotografier. Den omfattende fotosamlingen fra Christian Andersen ble endelig registrert ferdig før sommeren, og i tillegg er den eldre bildesamlingen vår godt over halvveis registrert. Mye tid har også gått bort til rettelser på feilføringer eller for å ettergå bilder for personvern og fotografiske rettigheter.

Hva	2020	2021	2022	2023	2024
Fotografier registrert følgende år	504	566	120	560	3351
Fotografier publisert på Digitaltmuseum	489	563	120	435	2101

Kystmuseets historiske arkiv

Museet har omtrent 91 hyllemeter med arkiv knyttet til forskjellige historiske kilder og arkivskaperene. Dette arkivet er grovsortert med innholdsfortegnelse, men er fortsatt ikke søkbart digitalt, eller gjennom den nettbasert søkemotoren—Arkivportalen. Arbeidet med museets historiske arkiv vil først komme i gang når vi begynner å komme på tilfredsstillende nivå på de øvrige kategoriene av museets samling.

I 2024 gjorde vi derimot noe grovrydding, ved å ta ut bøker (skolebøker og konversasjonsleksikon) som ellers ville hørt hjemme på et bibliotek.

Byggingen av Storstraumen i Barmfjorden. Desember 1934.

Bildet er et av mange bilder som nå er tilgjengelig på [Digitaltmuseum.no](https://digitaltmuseum.no)

Norsk havbruksarkiv

Havbruksarkivene er materiale samlet inn av Kystmuseet gjennom mange år. Dette er komplekse arkiver av varierende størrelse og ordningsgrad. Av praktiske årsaker er arkivene deponert hos Statsarkivet i Trondheim. Arbeidet med å systematisere og registrere havbruksarkivene tok så vidt til i 2020, og har blitt prioritert de siste årene innenfor ressursrammen vi har. I desember 2023 fikk museet innvilget midler fra arkivverket på kr 660.000, som gjorde det mulig for oss å ansette en person i 100% stilling i ett år. Julie Simonsen ble i april ansatt som arkivar og har siden da jobbet sammen med frivillige og museets ansatte.

Museet er per 31.12.2024 ferdig med ca. 40% av arkivet. Dette tallet viser derimot bare halve sannheten, for mye grovsortering og forarbeid er i tillegg gjennomført. Museet har valgt å gå inn i prosjektet med egne midler for å få arkivet ferdig innen desember 2025.

Havbruksarkivet

4.1.3 Trygg ivaretaking

Museets arbeide på området «Bevaring» handler om å ha en tilfredsstillende kontroll over samlingene å sikre samlingenes oppbevaringsforhold i forhold til klima, lys, vannskader, renhold, håndtering, brann- og tyverisikring, og konservering. Bevaringsarbeidet omfatter også sikring av samlingene og plan for beredskap og krisehåndtering. Kystmuseet bevarer mesteparten av sine gjenstander, som ikke inngår i utstilling eller er på utlån, i et leid magasin på Dora i Trondheim. De fysiske omgivelsene her er gode med reoler tilpasset et variert gjenstandsmateriale. Magasinet er temperatur- og luftfuktigregulert og gjenstandene er pakket i syrefri emballasje og silkepapir for best mulig bevaring.

Foto lagres på egne magasiner på Meieriet i Fillan. For at museets fotomagasin skulle ha best mulig bevaringsforhold dro noen av museets ansatte til Sverresborg for lære hvordan de jobbet med trygg ivaretaking av fotografier.

Hans Jakob og Bente er på besøk hos våre MIST kollegaer på Sverresborg.

4.2 VITA I

Siden 2020 har Kystmuseet arbeidet etter en plan med fire alternativer.

1. Restaurering/istandsettelse
2. Overføring av eierskap
3. Landsetting
4. Avhending/kondemnering.

Etter fire år, og med et konservativt estimat på 18 millioner for full restaurering måtte museet innse at oppgaven ble for stor, og måtte gå til alternativ 2. Det ble gjort kontakt med andre museer og institusjoner som kunne være aktuelle. Vi fikk også presseomtale i enkelte lokalaviser, men vi fikk ingen respons.

Etter en realitetsvurdering for alternativt 3, falt dette også bort.

VITA var i en så dårlig tilstand, at den ikke ville tålt en ny høst. Museet trengte å fatte en beslutning, og ettersom alle andre alternativ falt bort, endte det med en anbefaling om avhending/kondemnering.

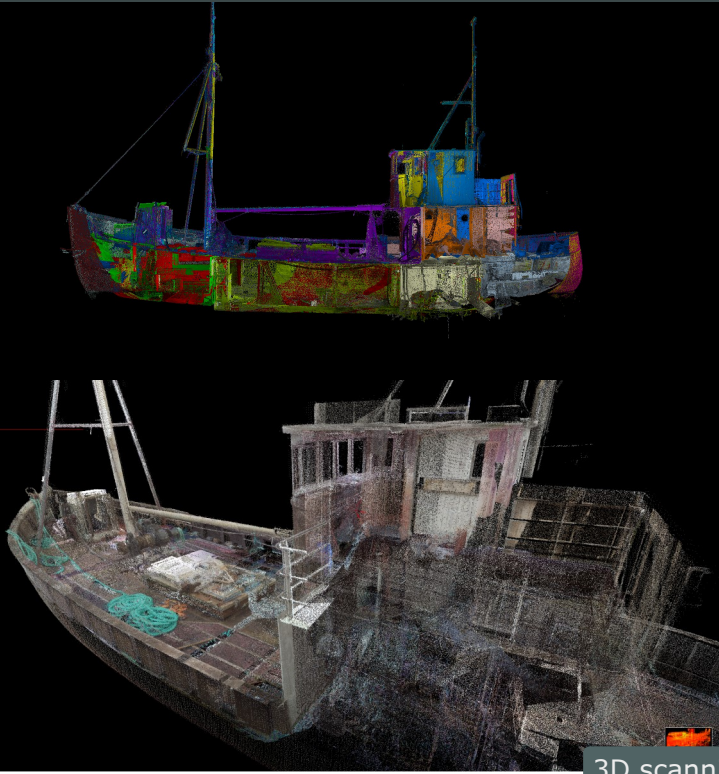
Anbefalingen ble godkjent i både eierstiftelsen til Kystmuseet, samt MIST-styret.

Museet gjennomførte så en vurdering av enkelte gjenstander/deler på fartøyet som hadde historisk verdi. Disse ble så demontert og bevart. Båten ble så 3D scannet, og fotodokumentert. Museet har hatt en nøye prosess, og har forholdt seg til Spectrum standard når det gjelder prosedyrer for avhending.

I juni ble Vita slept til Fosen Gjenvinning på Stokkøya for opphugging. Den planlagte huggingen ble forsinket, og mens båten lå på Stokkøya fanget avhendingen oppmerksomhet i sosiale medier og etter hvert på radio. Museet valgte å utsette huggingen ettersom det formet seg et initiativ fra Shetland sammen med norske enkeltpersoner. Museet ville ikke være til hinder for at andre nå ville overta fartøyet. Dessverre hadde allerede huggingen gjort store skader. Initiativet for å overta VITA sendte over skipsbyggere for å vurdere skaden, men de ville ikke overta eierskapet av fartøyet. Til slutt innså endelig initiativet alvorret i situasjonen, og trakk sin interesse. VITA ble hugget i starten på august 2024.

VITA I før den ble slept til Fosen Gjenvinning.

3D scanningene av Vita

Vitas siste reise

Vita framme i Stokksund

Per Johnson får en velfortjent takkeplakett for sin mangeårige innsats.

4.3 Skagestua

Skagestua er et av byggene i museets samling, og er sagt å være det eldste huset i kommunen. I 2024 har vi hatt jevnlig tilsyn og skjøttet området rundt bygget.

Skagestua våren 2024.

4.4 Hemnskjela Krigsminneutstilling

Hemnskjela Kirgsminneutstilling fikk et stort løft i 2023, og dermed er det ikke gjort store endringer på utstillingen i 2024. Museet har holdt jevnlig tilsyn gjennom året, og har hatt faste omvisninger i sommersesongen. Utstillingen i bunkersen har også vært tilgjengelig ved bestilling hele året.

Som del av utstillingen utendørs, har museet i 2024 tatt imot en tysk mine, som vil inngå i helheten. Den tyske okkupasjonsmakten minela leia, og hadde streng kontroll med skipsfarten. Minen er derfor en naturlig del av krigshistorien på Hemnskjela.

Museet har også fått på plass sklisikring på trappene som leder ned til bunkeren. Dette for minke risiko for fall og skade fra besøkende.

Inngangen til bunkersen sett gjennom et skyteskår fra innsiden.

4.5 Dolm prestegård og kulturlandskap

Sørvest på Dolmøya, inn mot Dolmsundet finner vi regionens eneste middelalder-bygg - Dolm Kirke. Like ved ligger den historiske prestegårdshagen, restene av prestegården og rundt dette; det innholdsrike kulturlandskapet. Museet forvalter og formidler hagen, bygningene og kulturlandskapet. Allstad er eier av eiendommen.

Dolm kirke og kulturlandskap. Foto: Vindfang

Området er åpent for publikum til enhver tid og mange bruker det som rekreasjonsområde. Det er viktig for museet at man da også får tilgang til formidling om stedets historie og bakgrunn. Dette gjør vi gjennom skilting, kulturstier, omvisninger og arrangementer.

Dolm er også en del av Kystpilgrimsleia, som går langs Norgeskysten, fra Egersund til Trondheim. Dette er en godkjent St.Olavs vei til Nidaros og består av et nettverk av Pilgrimssentre og nøkkelsteder. Dolm kirke er et av nøkkelstedene på veien og prestegården og de omkringliggende områdene en viktig del av dette. Kystmuseet har deltatt inn i prosjektarbeidet og er kontaktperson for nøkkelstedet på Hitra. Som en del av dette er også historien om Dolm lagt inn på audioguide-appen Voice of Norway.

4.5.1 Bygningene

Låven:

Vi bestemte oss for å flytte ut fra bårehuset og til fraukjelleren på låven. Fraukjelleren ble ryddet i 2023 og redskapsboden ble ferdig i 2024 av Dolm gruppa - Hitra Historielag. Her ble det installert led lys både i fraukjelleren og i det ny oppbygde lagerrommet. Her har vi lagret alt vårt utstyr og verktøy.

- I samarbeid med Dolm gruppa ble det drenert fra oversiden av fjøset, så vannet blir ført til nedsiden av fjøset.
- Dolm kirkeforening satte opp anretningsbenk på kafedelen på låven.
- I utstillingsdel på låven ble det installert led utstillingslys.
- Det ble ordnet med rømningsplan for låven.
- I fjøset ble det innkjøpt 4 reoler til lagring av diverse arrangement utstyr. Vi kjøpte også inn egne skilt som kun skal brukes på Dolm.
- Det ble innkjøpt 4 gassovner og 2 bålpanner.

Stabburet:

I forbindelse med oppsett av utstillinga «Historien om Dolmen by», har vi en avtale med eier av Dolmen by, Dolmsundet Hotell om oppbevaring av husene. Det ble da innkjøpt i samarbeid med Dolmsundet Hotell 40 reoler til å lagre husene i.

4.5.2 Kulturlandskapet

Kystmuseet har kontrakt med Hitra Beite om beiting med sau på Dolm. Denne kontrakten må fornyes neste år. Saueier er meget fornøyd med beiteområdet i Åkervika. Etter at det ble kjørt med beitepusser året før, er det godt med mat for dyra. I dette området er det lite uttøy, altså skogsflått. I områdene Dolmvarden og Skredderøya derimot har eier hatt store problemer med syke lam på grunn av flåtten. Hun valgte senere i beitesesongen å ha voksne sauer uten lam her. Det har også vært litt utfordringer ang inngjerdingen da Hitra Kommune har tømt stein og jordmasser over gjerdet ved gravstedet nede mot sjøen i øst. Dette fikk dyreeier og Kystmuseet ordnet opp.

Det har også vært problemer med at det er kjørt med ATV i området Skredderøya. Her er grinder spjæret og ødelagt. Trass i problemene i beiteområdene ønsker dyreeier å benytte beiteområdene videre.

Ungdommer i sommerarbeid på Dolm; da de ikke har lov til å benytte motorisert redskap før fylt 16 år, var det begrensninger på hva de kunne utføre. Men noe kunne vi sette dem til. Øst for naustet, området før Likberget ble ryddet for nedfallsgreiner, og KST ansatte slo graset med kantklipper. De tre hjelperne fikk god trening i å bruke grasriva. Det ble også luket rundt busker og planter. Når vi greier å holde gresset nede, blir det ikke så fristende å kaste rask fra gravplassen og det blir enklere for hundeeiere å plukke opp etter dyra når de har gjort ifra deg.

Dolm dugnad hadde vi 4.mai. Her møtte som vanlig lokale ildsjeler, og i tillegg møtte det 8 ukrainske flyktninger. Her ble det raket løv og kvister, søppelplukking, saging av trær, diverse vår rydding i prestegårdshagen.

Deltakere under Dolmdugnaden 2024

4.5.3 Historisk hage

Kystmuseet søkte også i 2024 støtte fra Statsforvalteren. Denne gangen på 165 000,- for trepleie, dyngjødsling og preservering av alm og ask, planting av nye trær. Dette etter vår nye skjøtselsplan. Da vi fikk kun 60 000,-, valgte vi å utsette planting av ask og alm. Vi fikk avtale med Stig Vikan AS og det kom to arborister utover som kontrollerte kronesikringene. De utførte også kronetytning, beskjæring utført for å lette stressfaktorer fra trekrona som fjerning av tørrkvist og uttak av uønskede greiner.

Senere kom to arborister utover for å ta vekk uønsket oppvekst langs sjøkanten nedenfor bårehuset. Været ga ikke de beste arbeidsforhold, da vinden økte, måtte trefellinga stanses. Vi gjorde en skriftlig avtale på at fullføring av dette arbeidet og dyngjødslinga utsettes til våren neste år. Kystmuseet sto selv for fjerning av greiner og trær som ble tatt ned. Dette lastet vi på hengeren og fraktet til deponiet vest for fjøset.

5. Formidling

Også i år har museet lagt ned en solid innsats på formidlingsiden. Dette er bare noe av det vi har gjort:

- Gjennomført Kulturuka sammen med Hitra kommune.
- Gjennomført arrangementet «Levende kystkultur» med over 270 besøkende.
- Åpnet 4 utstillinger
- Tatt imot 600 elever på åpningen til MOWI sitt lakse-slakteri
- Tatt imot alt fra Journalister fra NRK til det Brasilianske fiskeridirektoratet.
- Prøvd ut samskaping som metode sammen med Frøya ungdomsskole.
- Kurset Hopsjø Kyst og kultursenter i formidlingsteknikk og gjennomføring.

Elever på vei ut til Terningen fyr som del av museets skoletilbud.

Samskappingsprosjekt med Frøya ungdomsskole

Vi undersøker laksens anatomi under åpningen av MOWI sitt slakteri

5.1 Utstillinger

5.1.1 Basisutstillinger

Vi har flere basisutstillinger på Kystmuseet. På Fillan har vi «Flatvika 1920» «Fiskemottaket» og «Russerforliset». På Hemnskjela er en permanent utstilling i kommandobunkeren fra krigen som formidler en historie om okkupasjon på Hemnskjela. På Sandstad har vi nå tre basisutstillinger. «Ringer i vannet», «Pionerene» og «Ventemerda».

5.1.2 Vandretstillinger fra Kystmuseet

Dato	Sted	Utstilling
24.06.2021- d.d.	Sula	Havet i en tynn tråd Selvprodusert utstilling fra 2018 som nå er på utlån. I utstillingen presenterer vi problemet med syntetisk tråd. Den syntetiske plast-tråden har vært med å bygge kystnæringene vi i dag nyter godt av. Men en tråd som aldri råtner skaper også store problemer for havet, et hav som vi alle er avhengige av.
16.06.2021— d.d.	Hopsjøen	Hermetikkfabrikk på hvert et skjær Ei utstilling om den omfattende hermetikkindustrien i området Hitra, Frøya og Snillfjord.

5.1.3 Skiftende utstillinger

Dato	Sted	Utstilling
Jan – juni	Fillan	Kyst og Kystliv Vandretstilling knyttet til et spikkeprosjekt blant figur-skjærere i Norge og Sverige. Framvisning av kystrelaterte figurer i tre.
Juni –Nov	Fillan	Husfløting En miljøutstilling om bakgrunnen, teknikken og historiene rundt fløting av hus i sin helhet på sjøen. Produsert av museets egne
Juni-sept	Dolm	Dolmen by En utstilling produsert av museets egne ansatte, om historia til miniputtbyen Dolmen by, som i lang tid var den største turistattraksjonen på Hitra. Inneholdt modeller, historier og videoer.
Desember 2024	Fillan	Peppervika Hitras egen pepperkakelandsby. Hvor alle oppfordres til å komme med sitt eget bidrag. Både skoleklasser og private deltar.

Kyst og Kystliv

Dolmen by

Husfløting

5.2 Publikumstilbud

Museet har i år også levert et bredt spekter av tilbud for våre besøkende. Kort oppsummert har museet gjennomført:

- 7 foredrag
- 8 seniorkafeer
- 3 større arrangementsdager
- 4 kurs
- 1 verksted for barn
- 3 utstillingsåpninger
- 1 bokslipp
- 1 dugnad

Utenom dette kommer også museets faste tilbud og omvisninger fordelt på våre forskjellige besøkssteder.

Museets høysesong er primært i månedene juni-august, med et utvidet publikumstilbud. I løpet av disse 3 månedene hadde museet 3050 besøkende som løste billett (inkl. barn)

Publikumstilbudet 20. Juni – 20. August:

Kystmuseet (Meieriet)

Åpent alle dager fra 10.00 - 18.00

Fortellinger i farta: Alle lørdager i juli kl 11.00 (fra Sandstad)

Kystmuseet Havbruksavdeling.

Omvisninger slakteri:

Mandag, onsdag og fredag kl 12.00

Omvisninger oppdrettsanlegg:

Mandag, onsdag og fredag kl 10.00

Omvisninger settefiskanlegg og oppdrettsanlegg:

Tirsdag og torsdag kl 10.00

Dolm

Åpen utstilling og kafe

Åpent alle dager fra 11.00–16.00

Hemnskjela krigsminneutstilling.

Omvisning i bunkersen: 18. juni t.o.m 2.aug kl 14.00

5.2 Publikumstilbud

5.2.1 Arrangementer

Kulturminnedagen - levende kystkultur

31 august gjennomførte Kystmuseet det som kanskje er det mest besøkte arrangementet museet har hatt på flere år—Kulturminnedagen «Levende Kystkultur». Museet telte rundt 270 besøkende denne dagen, samt frivillige. Arrangementet var et gratis familietilbud med vekt på immateriell kulturarv, og besto blant annet av:

Fremvisermarked.

Her sto forskjellige frivillige og demonstrerte/viste fram sine ferdigheter. Her sto smeden, modellbåtbyggeren og blikkenslageren. Sammen med trekkspillet, seilduker og bålpanna utgjorde dette en flott ramme.

Leker og aktiviteter for barn

Ettersom det var et familiearrangement hadde vi flere kulturhistoriske aktiviteter for barna. Her kunne barna snekre fiskekasse og barkebåter, slå rep til hoppetau, presse epler eller knyte gryteunderlag. Museet hadde også gamle leker som stylter, hesteskokast, rebus og ringspill. I egne innhegninger var det både hester og høns som barna kunne mate.

Utstilling og servering

I låven på Dolm var det servering av kaffe, kake og pølser. Dette ble betjent av frivillige fra Dolm kirkeforening. Utstillingen Dolmen by var også åpen for publikum, og i kjelleren ble det filmvisning og bygging av tradisjonsbåter.

Seiling med fembøringer

I Åkervika lå fembøringene til Hopsjøen Kyst- og kultursenter, som var hyret inn for dagen. De seilte med faste intervaller for alle som ville oppleve en fin seilas i Dolmsundet.

Kapprising i Dolmsundet

Nytt for året var kapping i Dolmsundet. I likhet med framvisermakredet hadde museet lagt ned mye arbeid i forkant for å knytte til seg riktige personer i lokalmiljøet. Dette resulterte i 10 båtlag, som alle stilte i tidsriktig antrekk og i de fleste tilfeller egen båt. Med speaker og merket løype ble dette et friskt innslag i årets kulturminnedag, og var en av grunnene til den økte publikumsinteressen.

Smeden i full gang med å smi kroker

Båtlag 5 i aksjon

10 års jubileum for Hitra hurtigbåtterminal

Den 16. oktober er det 10 år siden Hitra hurtigbåtterminal åpnet, og Kystmuseet var medarrangør for 10 års markeringen. Kystmuseet hentet barn fra Strand og Hemnskjela oppvekstsenter og gjennomførte et tilpasset opplegg og leker i museets lokaler.

Elever leter etter «gullmynter» i lekemerda som del av en konkurranse. (Utilsiktet fant de også 26 kr som gikk i klassekassa)

Jul på Dolm

Tradisjon tro arrangerte vi vårt førjulsarrangement «Jul på Dolm» første søndag i advent. En førjulsdag for små og store med tradisjonelle aktiviteter, som marsipanlaging, lysstøping, julepyntlaging og mye mer. Vi har nå etablert fast kontakt med flere aktører som er med år etter år. I 2024 arrangerte vi sammen med Dolm kirkeforening, Hitra frivillighetssentral og en gruppe ukrainske flyktninger. I 2024 var det 100 besøkende samt 20 frivillige på arrangementet.

Lysstøping under årets Jul på Dolm

Seniorkafe

Vår uformelle samling—»Seniorkafe» har fortsatt jevnt hele 2024, og vi opplever at det har etablert seg en fast gruppe. Innhold varierer fra gang til gang. I 2024 hadde vi:

17. jan	Utstillingsåpning Kyst og Kystliv
14. feb	Mimrekafe
20. mar	Bildevisning—før og nå.
17. apr	Dolmen by
8. Mai	Husfløting
9. Okt	Omvisning i Dolmen by
13. nov	20 blinkskudd
11. des	Gjenstandsquiz

Arve Fjeldberg forteller om sitt spikkeprosjekt under Seniorkafe i januar.

Boklanseringer

Museet var med å arrangere lanseringen av Hitra historielag og Kystmuseets årbok—Skarvsetta 2024. I samme arrangement ble også boka «Ord og uttrykk på Hittermål» lansert, med påfølgende foredrag av språkforsker Tor Erik Jenstad

Tor Erik Jenstad har sammen med Svein Bertil Sæther vært redaktør for boken Ord og uttrykk på Hittermål» forfattet av Arnfinn Aune. Foto: Stig Strøm Sæther

5.2.2 Foredrag

Museet hadde 7 foredrag i sin foredragsrekke i 2024. Totalt besøkende på foredrag i året var 194 personer. Dette er noe mindre enn i fjord. Vi ser derimot veldig positivt på at det er blitt en relativt fast antall besøkende som kommer.

Dato	Hvem	Tema	Besøk
20. jan	Axel Christophersen	Historie i strandkanten - Fiskevær og handelsplasser langs Trøndelagskysten. Arkeolog Christophersen tar oss med til de tidligste sporene av fiskeværene i Trøndelag	32
9. feb	Per Helge Pedersen	Havets sølv—Kystens Gull. Sildas betydning langs norgeskysten, og det siste store sildeeventyret i Kristiansund på 1950-tallet.	44
7. mars	Geir Grønnesby	Skipsgraver i Trøndelag Hvor gamle er skipsgravene i Trøndelag, og hvor befinner de seg. Hva forteller det oss?	17
13. juni	Marcus Svenning	Husfløting. Del av åpningen for utstillingen med samme navn.	32
17. sept	Torstein Andersen	Tidsnok kan bli for sent—en hylles til Erik Bye. Skuespiller Torstein Andersen leser og dramatiserer Erik Byes tekster.	17
17. okt	Jens Hoel	På tampen av «Gullalderen» Om livet til sjøs på 1970-tallet.	22
8. des	Egil Hestnes og Jan Otto Fredagsvik	Hitratonellen 30 år Tidligere ordførere Egil og Jan Otto forteller om prosessen fram til fastlandsforbindelsen.	30

5.2.3 Kurs

Dato	Kursholder	Tema	Deltakere
28. apr	Ellen Johansen	Kurs i tang og tare Bruk av tang og tare i matlaging	24
8. mai 25. mai	Willy Eide og Kystmuseet	Kaffe og Tjærra med Willy og Kristin. Hvordan pusse opp og vedlikeholde trebåter	4
14. Sep	Åshild Løvås Borgersen	Soppkurs Finne, klasifisere og bruke norsk sopp	24
27. okt	Ann Harriet Antonsen	Kransebindingskurs Kurs i å bine og komponere fine blomsterkranser	10

Per Helge Pedersen sitt foredrag om det siste sildeeventyret langs kysten

5.3 Barn og skole

Besøk

I 2024 gjennomførte museet skoleopplegg for til sammen 2213 elever og studenter. Hvorav 445 var gjennom Den Kulturelle Skolesekken.

Bruken av museets pedagogiske tilbud blant våre lokale skoler er tilnærmet lik som fjoråret. Derimot har vi økt antall besøkende med over 800 elever, dette skyldes primært oppdraget museet gjorde for å tilby pedagogisk innhold ved åpningen av MOWI sitt slakteri på Jøssenøya. Samt en stadig økende bruk av museets tilbud blant NTNU studenter.

Utvikling

Kystmuseet har vært godt involvert i MIST sin strategiske satsing på barn og unge. I dette ligger det blant annet et mål om utforske metoden— «Samskaping» rettet mot barn og unge. Prosjektet ble gjennomført siste halvår 2024, hvor museet jobbet gjennom relativt frie rammer med elevene ved Frøya Ungdomsskole sin friluftslinje. Resultatet var et praktisk prosjekt hvor elevene selv bygget og utrustet egne krabbeteiner med støtte fra lærer og museumsansatt. Prosjektet vil trolig strekke seg inn i 2025, hvor teinene skal i sjøen.

Kystmuseet har opplegg under Blå Innovasjonscamp på Frøya.

Elever snekker krabbeteiner under museet samskapingsprosjekt

5.4 Ekstern virksomhet

Kystmuseet har i vår holdt kurs i formidling og omviserteknikk for Hopsjø Kyst og kultursenter. Deltakerne ble kurset i hvordan sette opp omvisninger, teknikk og grep, samt en praktisk gjennomføring med tilbakemeldinger. I tillegg har museet holdt foredrag til andre museer og foreninger, som nevnt nedenfor.

Foredrag	Bestiller
Peder Seivåg - Med fela, malerkosten og den glade grei. - Hans Jakob Farstad	Sverresborg Folkemuseum
Havbruksarkivet- Bente Heggvik	Trondheim historiske forening

6. Forskning og kunnskapsutvikling

I 2024 har museet hatt tre prosjekter som både innebærer kunnskapsproduksjon, formidling og gjenstandsbevaring. Med denne tilnærmingen har vi klart å levere godt innhold innenfor museets viktigste områder—Kunnskapsproduksjon, formidling og forvaltning.

Dolmen by—historien om Hitras første og største turistattraksjon.

Dette prosjektet hadde som mål å vise fram det som er igjen av Dolmen by, og lage en utstilling om denne ganske fargerike historia. Det ble gjort intervju av forskjellige personer, og samlet inn både bilder, gjenstander og historier. De gamle bygningene ble hentet fram igjen fra glemselen, og mange ble lagret på Dolm gjennom en midlertidig avtale med nåværende eier. Byggene ble rensset, og ble igjen satt fram til almen beskuelse. Gjenstander og bilder av spesiell betydning ble tatt inn i museets samling. Det ble også skrevet en artikkel om Dolmen by i Skarvsetta 2024.

Husfløting

Prosjektet skulle undersøke hvordan og hvorfor hus i perioden 1950-1970 ble fløtet på sjøen i sin helhet. Prosjektet bygget videre på et forprosjekt fra 2023, med det mål å innhente informasjon, gjøre intervjuer og samle fotografi fra prosessen. Kunnskapsutviklingen endte med både en artikkel i Skarvsetta 2024 og en utstilling om temaet.

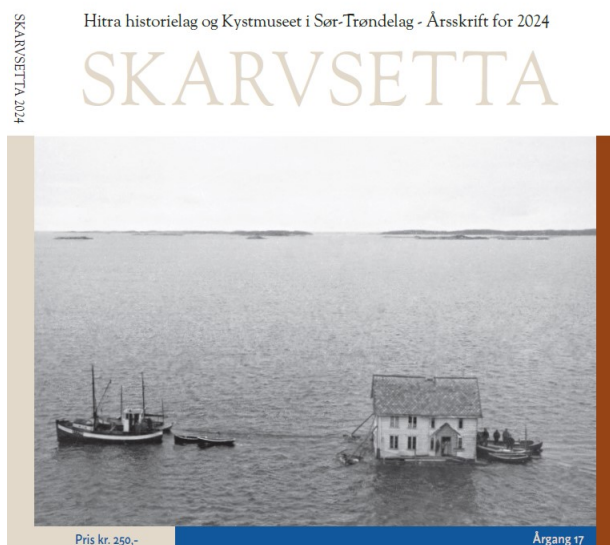
Lokal havbrukshistorie

Det er allerede produsert en god oversikt over de forskjellige oppdrettsselskaperne og pionerene på Hitra og Frøya gjennom Hans Ulrik Hammer sine bøker. Det dette prosjektet skulle gjøre var å hente ut ytterligere informasjon fra havbrukshistorien på øyene, ikke bare på selskapsnivå, men på personnivå. Få fram de mange historiene, og samle inn bilder, gjenstander, anekdoter og gjøre intervjuer med gjenlevende og etterkommere. Prosjektet skulle etter planen avsluttes i desember 2024, men arbeidet har vist seg å være så rikholdig, at prosjektet vil forlenges inn i 2025. Noe av det innsamlede materiale vil bli bearbeidet til artikler til museets årbok—Skarvsetta for året 2025.

6.1 Publikasjoner

I samarbeid med Hitra historielag gav Kystmuseet ut «Skarvsetta», ei lokalhistorisk årbok. Dette er den 17. i rekken. Artiklene i årets Skarvsetta har et bredt spekter av tema. Museets ansatte —Bernt Fjeldvær og Bente Heggvik har i år også bidratt med artikler til årboka. Både Bernt og Bente har i 2024 gått inn som redaktører for Skarvsetta. Bente på vegne av Hitra Historielag. Bernt på vegne av Kystmuseet.

Kystmuseet har også bidratt til utgivelsen av «Ord og uttrykk på Hittermål» av Arnfinn Aune, som ble utgitt i desember 2024.

6.2 Hitterslekt

Hitterslekt er museets slektsdatabase, og inneholder ved utgangen av 2024 hele 90 147 personer. En økning på over 2 000 personer.

Hitterslekt er fortsatt et populært nettsted for Hitras innbyggere, og vi kunne i 2023 registrere 1,4 millioner sidevisninger fordelt på 200 000 økter årlig.

Den tekniske driften av Hitterslekt blir ivaretatt av Amada/Johan Krister Olsen gjennom en driftsavtale. Museet har i løpet av perioden måtte kjøpe mer serverplass etter hvert som mer informasjon blir lagret på serveren.

Museet har fortsatt med halvårlige møter med de frivillige som bidrar til Hitterslekt, for å sørge for at vi er samstemte om rutiner for innleggelse.

7. Havbruk

Besøk på merdkanten

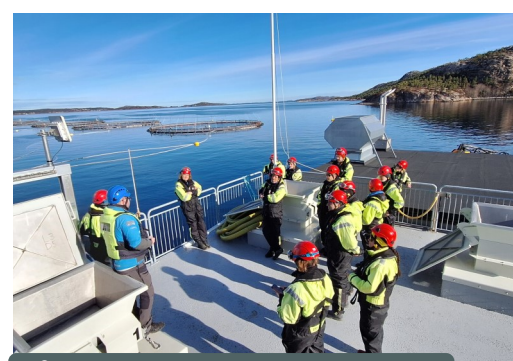
Havbruksavdelingen ved MiST avd. Kystmuseet har et nasjonalt perspektiv, både på formidlingen og innsamlingen av arkiv, gjenstander og foto/filmmateriale. Gjennom et samarbeid med Lerøy Midt om en visningstillatelse har avdelingen tilgang til førsteklasses formidlingsfasiliteter. I det gode samarbeidet som har vart over 12 år har oppgavefordelingen vært klar og museets uavhengighet sikret i avtaleverket.

Kystmuseets havbruksavdeling har mesteparten av sin virksomhet på Hitra hurtigbåtterminal på Sandstad, hvor vi har kontorer, utstillinger, butikk, informasjon, omklodning-stasjon og havbruksbibliotek. Formidlingsarenaene er ute på matfiskanlegg, slakteri og settefiskanlegg. Forvaltningen av samling og arkiv tilknyttet havbruk foregår på Dora.

7.1 Havbruksformidling

Kystmuseets havbruksavdeling kan melde om gode besøkstall også i 2024, med 16 566 besøkende. Dette er riktignok en nedgang fra 2023, men dette har med både med at utstillingen Ringer i Vannet var ny i 2023, og at vi nå har fått på plass mere nøyaktige tellere

Av det totale antallet på 16 566, har 3676 vært med oss ut på omvisninger på slakteri, settefiskanlegg eller oppdrettsanlegg. Dette er en liten nedgang fra i fjor, men i år har vi måttet bytte besøksanlegg hele tre ganger i løpet av året grunnet utslakting av fisk. Det gjør også at reisetiden blir lengre

Vår havbruksformidler i aksjon

Elever gjør oppgaver i utstillingen

I likhet med 2023 har vi hatt et vidt spekter av besøkende. Underleverandører som Moen Marine, Optoscale og Biomar. Institusjoner som Vetrinærinstituttet og mattilsynet. Journalister fra NRK, trainee-programmer og parkeringsvakter. Fra barnefamilier med 2 åringer, til representanter fra det Brasilianske fiskeridirektoratet. Ettersom Trøndelag var gastronomisk destinasjon i 2024 var det også journalister som dekket Bocuse D'or, VM i kokkekunst.

Denne store variasjonen av besøkende stiller et stort krav til våre formidlere, for å tilpasse innholdet til å bli forståelig og relevant for de vi formidler kunnskapen til. Gruppene varierer også mye i antall, som gir nye utfordringer med tanke på logistikk og begrensinger. I september håndterte vi 150 personer på en formiddag, hvor samtlige skulle besøke oppdrettsanlegg, slakteri og utstillinger. I løpet av 2 uker tok vi imot 492 personer på flere forskjellige besøkssteder. Med tanke på at våre to båter tar 12 passasjerer hver, og våre omvisninger varer i 1,5 time, så viser dette at vi legger ned mye arbeidsinnsats for vær enkelt besøkende.

I sommer opplevde vi flere ganger at enkeltpersoner på ferie kjørte 2 timer fra Trondheim for å kun være med på omvisning med oss. Slike tilbakemeldinger er med til å motivere oss i arbeidet vi gjør.

Barn og unge

Studenter og elever er en stor del av våre besøkende på Kystmuseets havbruksavdeling. I 2024 hadde vi 3528 elever og studenter innom et eller flere av våre besøkssteder. I år har vi hatt besøk av alt fra barnehagebarn, grunnskole, folkehøgskole, ungdomsskole, videregående og ikke minst studenter fra blant annet NTNU og NMBU. For studenter etterstreber vi å tilpasse innholdet slik at det er mest mulig relevant for deres studieretning. For elever på grunnskole og vgs. gjennomfører vi pedagogiske skoleopplegg forankret i læreplanverket.

Av disse besøkene utgjør elever fra Hitra leirskole omtrent 600 elever. Dette er elever fra store deler av Trøndelag, og alle får bli med ut på et oppdrettsanlegg som del av det pedagogiske opplegget.

Glade studenter på vei til oppdrettsanlegg etter et besøk på slakteri

Våre formidlere ved læringstasjonen om laksens biologi

Tårnbygging med isoporkasser under åpningen av MOWIs nye slakteri

I juni ble Kystmuseets havbruksavdeling hyret inn for å levere kunnskapsinnhold for inviterte skoler under åpningen av MOWI sitt nye slakteri på Jøssenøya. Dette er da det tredje lakseslakteriet vi er med på å åpne. I løpet av en skoledag tok vi imot samtlige barnehage og skoleelever på Hitra, noe som utgjør omtrent 580 elever.

Vi får ofte spørsmål om å bidra med innhold. I 2024 har museets formidlere vært tilstede med innhold på Blå innovasjons-camp eller andre seminarer. Totalt har vi skapt innhold til 786 personer gjennom vår oppsøkende virksomhet.

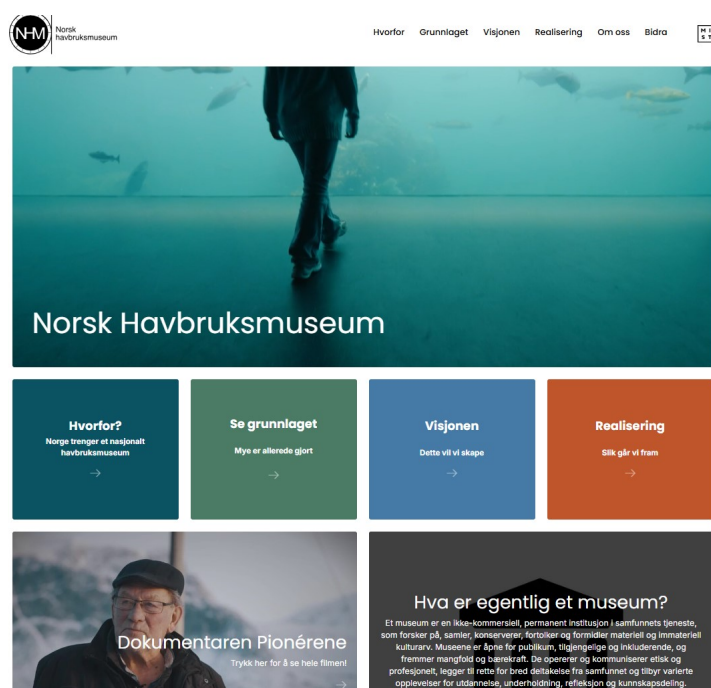
7.2 Norsk havbruksmuseum

Museet jobber fortsatt med å etablere et nasjonalt havbruksmuseum. I 2024 har museet jobbet mye for å tenke nytt og konkret når det gjelder NHM (Norsk havbruksmuseum) sitt innhold, konsept og virke. Dette er beskrevet i den nylig etablerte landings-siden www.norskhavbruksmuseum.no

Det er samtidig blitt jobbet med å forankre prosjektet så bredt som mulig, og ikke minst hos næringen selv. Mye av arbeidet med NHM vil bli nærmere beskrevet i 2025.

Elevene er fanget i merden, og fores med kunnskap

Landings-siden til prosjektet NHM.

8. Drift

8.1 Ansatte

Avdeling vertskap og drift	Arbeidsområde	
Lill Mona Kjerringvåg Avdelingsleder vertskap og drift	Administrasjon for den driftsmessige delen av virksomheten, økonomi og personal, oppgaver innen samlingsforvaltning	1
Marit Hermo Museumsvert	Publikumsmottaket, turistkontoret, resepsjon, museumsbutikk, booking, markedsføring, arrangement	2
Helene Ottestad Medarbeider	Publikumsmottaket, turistkontoret, resepsjonen, museumsbutikk, nettside, booking	3
Magne Haugen Driftstekniker	Daglig vedlikehold og ettersyn av museets bygg og anlegg, utstillingsarbeid, forvalte museets kjøretøy og utstyr	4
Oliwier Konarski Museumsvert	Turistinformasjon, museumsvert på Sandstad og Fillan	5
Nikolai Fjeldvær Museumsvert	Turistkontoret, museumsvert i Fillan	6
Anders Lysø Slettvoll Museumsvert	Turistkontoret, museumsvert Fillan	7
Andreas Fjeldvær Museumsvert	Turistkontoret, museumsvert Fillan	8

Jørgen Fjeldvær Museumsdirektør	Ledelse, økonomi, personal og strategi	9
------------------------------------	--	---

Avdeling kulturhistorie og formidling	Arbeidsområde	
Hans Jakob Westermann Farstad Avdelingsleder Kulturhistorie og formidling	Administrasjon ved den museumsfaglige virksomheten, formidling og utstilling. Aktiviteter og museumsfaglig utvikling	10
Ingjerd O. Haugan Medarbeider	Samlingsforvaltning	11
Bernt Fjeldvær Formidler havbruk	Formidling havbruk, kunnskapsutvikling, tilsyn av fartøy	12
Marcus Svenning Museumspedagog	Formidling alle museets arenaer. Pedagogiske tilbud for barn og unge	13
Kirsten J. Kjørsvik Konsulent	Kulturlandskap på Dolm Prestegård Faste og temporære utstillinger	14
Kristin Bjørnerås Svendsen Fagkonsulent	Utstilling, arrangement, museumsfaglig utvikling, bibliotek.	15
Bente Heggvik Samlingsforvalter	Samlingsforvaltning og arkiv, lokalisert på Dora	16
Bjørg Alise Antonsen konsulent	Hitterslekt	17
Willy Eide Prosjektmedarbeider	Tilsyn og diverse oppdrag på «M/S Vita» (Avsluttet juni 2024)	18
Melodie Akseth Aukan Registrator	Registing av fotografier	19
Julie Simonsen Arkivar	Havbruksarkivet (ansatt April 2024)	20

8.2 Besøksutviklingen

I 2024 har vi hatt som mål å øke antall betalende museumsbesøkende. Noe vi i stor grad har lyktes med. Vi nådde ikke vårt interne mål om 600 000 i publikumsinntekter, men det var bare noen få tusenlapper unna.

Riktignok har vi gått noe ned i det totale antall besøkende, men mye av dette kan tilskrives åpningen av

gratisutstillingen Ringer i vannet i 2023, som førte til en stor publikumsøkning vi ikke har klart å ta igjen i 2024. Bakgrunnen for dette er delvis usikkert, men mye kan nok tilskrives bedre og mer nøyaktige tellere i 2024.

MUSEUMSBESØKENDE			2021	2022	2023	2024
Voksne	enkeltbesøk	Betalende	1247	1301	1824	2097
		Ikke betalende	5463	6689	240**	204
	gruppe	Betalende	551	3207	2387	2359
		Ikke betalende	100	1758	17630**	11895
	Total		7361	12955	22081	16555
Barn	enkeltbesøk	Betalende	121	48	13	70
		Ikke betalende	636	764	314	339
	gruppe	Betalende	1038	1121	1475	2350
		Ikke betalende	660	927	4096	2064
	Total		2455	2860	5898	4823
Sum			9816	15815	27979	21378
Annet besøk*			10319	17653	12142	11766

* Annet besøk: Cafe, utleie, butikk, turistinformasjon

** Tellingen av gratisbesøkende i utstillinger er flyttet fra "ikke betalende enkeltbesøk voksne" til "ikke betalende gruppe". Den store økningen her kommer fra utstillingen Ringer i vannet.

ARENA	2021	2022	2023	2024
Kystmuseet	5504	6364	2433	2699
Havbruk	3865	9084	22769	16566
Dolm	400	337	2636	2012
Hemnskjela	47	33	141	101
Annet besøk*	10319	17653	12142	11766
Samlet	20 135	33 468	40 121	33 144

* Annet besøk: Cafe, utleie, butikk, turistinformasjon

8.3 Økonomi

Avdeling 70 Kystmuseet oppfylte i 2024 de økonomiske forventninger som styret for MiST har stilt. Drifta hadde ei ramme på 15 millioner kroner. Solid egeninntjening kombinert med lønns- og personalkostnader innenfor rammen på 60% og god kostnadskontroll bidro til å gi Kystmuseet et fornuftig driftsmessig handlingsrom i 2024.

8.4 Praksisplasser og arbeidstrening

I 2024 har vi hatt i perioder tre personer på arbeidstrening. En av disse er med videre til 2025. I tillegg har vi hatt en elev som har vært til oss 3 timer hver uke.

8.5 Driftsbygninger

- Skiftet innmat i sikringsskap i garasjen, utstillingslokalet til utstillinga »Folket i Flatvika« i magasin-inngangen og 2 etasje i gang.
- Montert panikkbeslag på nøddør ved sidescenen.
- Ble montert lyddempende plater på kjøkken/spiserom og i møterommet «Melkerampen.
- Ble innkjøpt 2 nye utebenker som står på museumsplassen.
- Skiftning av toalett i 2 etasje.
- Oppmerking av parkeringsplasser.
- Spyling og vedlikehold av museumsplassen
- Nytt ventilasjonsanlegg i utstillingslokalet til «Folket i Flatvika»
- Installerte vifter i taket i publikumsmottaket så varmen kommer ned.
- Hadde branntilsyn og fikk ordnet med brannteknisk analyse.

8.6 Kjøretøy og farkoster

Kystmuseet eier pr. 31.12.2024 to fartøyer av båttypen RIB (rigid inflatable boat). De er oppkalt etter to av havguden Ægirs døtre, Dufa og Hefring. Modellene er Zodiac Milpro, produsert i Frankrike. Lengde 8,79 meter, bredde 3,05 meter. Begge båtene er utstyrt med 2 x 250 HK påhengsmotorer. Båtene brukes i vår formidling på sjøen, hovedsakelig i havbruksformidling og besøk på havbrukslokaliteter.

Kystmuseet eier også en bil av typen VW Caddy.

8.7 Bibliotek

Vi har et fagbibliotek på museet, med kilder som støtter opp under det museale arbeidet. I 2024 har vi fortsatt arbeidet med å legge inn bøker i registreringssystemet LibraryThing. Det har i hovedsak vært registrering av samlingen på Fillan. I dag utgjør dette en boksamling på 1679 bøker.

Arbeidet med å sortere og registrere museets fagbibliotek har vært nedprioritert i forhold til andre sider ved museumsvirksomheten.

8.7 Markedsføring

Kystmuseet er en del av markedsgruppa i MiST. Gruppen tilfører markedsarbeidet verdifull kunnskap gjennom kurs, workshops og samlinger. Vi deltar også i større markedsføringstiltak og regionale kampanjer som "Opplev MidtNorge", Hitra-Frøyas fire årlige bilag, Sommerguiden for Hitra og Frøya og Trøndelag reiselivs sommerkampanje. Pressemeldinger sendes til både Hitra - Frøya og Froya.no. I 2024 opplevde vi at Hitra- Frøya ga oss mye pressedekning og fulgte opp det meste av alt vi arrangerte på museet. Bra pressedekning som gir oss mye positiv omtale. Våre viktigste markedsføringskanaler utover dette er Facebook, Instagram, kystmuseet.no, HFkalenderen.no, skjermer og rollups.

8.8 Turistkontor

Kystmuseet driver Hitra turistkontor, et regionalt turistkontor med grønn autorisasjon fra NHO Reiseliv. På Hitra Hurtigbåtterminal har vi en bemannet turistinformasjon i høysesongen 20. juni til 20. august.

8.9 Kurs og konferanse

Meierisalen har fasiliteter og kapasitet til kurs og konferansevirksomhet. Museet tilbyr grupper, organisasjoner og bedrifter leie av salen og fasiliteter, i tillegg matservering i publikumsmottaket

8.10 Museumsbutikken

Kystmuseet har to museumsbutikker; på Fillan og i Hitra hurtigbåtterminal. Her selges et bredt utvalg bøker, håndverksprodukter, suvenirer og gaveartikler for barn og voksne. Butikkene er en del av den totale museumsopplevelsen og vareutvalget kjennetegnes av god kvalitet og egenart og er knyttet til museets innhold med vekt på kystkultur og lokalhistorie

Kafe og turistkontor Foto: Vindfang

Meierisalen. Foto: Vindfang

Museumsbutikken i Fillan. Foto: Vindfang

9. Helse, Miljø og Sikkerhet

I MiST har vi en felles satsing på HMS og et eget arbeidsmiljøutvalg, som blant annet følger opp HMS-arbeidet i organisasjonen. Ved hver enhet er det et verneombud, som samarbeider med museumsdirektørene på dette feltet. Bernt Fjeldvær har vært verneombud for Kystmuseet i 2024.

9.1 Håndbok

Tidligere hadde hver enhet i MiST sin egen HMS-handbok, der alt relevant materiale finnes omtalt. Disse er nå sammenfattet i en felles HMS håndbok for hele MiST. HMS-håndboken finnes på nettstedet Simployer, hvor alle ansatte har brukerkontoer. På samme nettsted finnes også Mist sin personalhåndbok og avvikssystem. Det er viktig at alle ansatte gjør seg kjent med Simployer og bruken av systemene. HMS-håndboken skal oppdateres regelmessig, men dette er nå MiST sitt overordnede ansvar, ikke hvert enkelt verneombud.

9.2 Tiltak

HMS-tiltakene for 2024 har fulgt den planen som ble lagt ved inngangen til året. Av de tiltakene som er gjennomført i 2024 kan nevnes:

- Vernerunde gjennomført på Fillan, Sandstad og Dora i november 2024.
- Medarbeidersamtaler ble gjennomført i 3.tertial 2024.
- Det ble jobbet videre med risikovurderinger, beredskapsplanen og sikringsplanen.
- Tertialrapporter, årsrapport og handlingsplan er fylt ut og levert til rett tid.
- Det har tidligere vært vanskelig å få gjennomført det planlagte antall sosiale arrangementer for de ansatte. I 2024 har vi hatt hele fem sosiale arrangementer. I mars var vi samlet til felles middag på Røros, kvelden før personalsamlingen. I juni hadde vi sommeravslutning med middag på Ansnes brygger. I juli ble det arrangert felles tur til Mausund for å se forestillingen «Oda fra havet». I oktober var de ansatte på tur til Oslo, med besøk på Nasjonalmuseet, Munchmuseet og det nye Deichmanske bibliotek. I desember arrangerte museet julebord / after-work på Hotel Frøya.
- Det ble avholdt internuke i januar 2024, med bl.a. brannslukkekurs og førstehjelpskurs, samt planlegging av årets arrangementer.

9.3 Rapportering

Avd 70 Kystmuseet har gjennomført HMS-rapportering for hvert tertial i 2024, og vi har levert årsrapport for HMS-arbeidet.

9.4 Avvik

Ved MIST avd.70 er det registrert 14 uønskede hendelser eller avvik i 2024. Samtlige er lukket, og tiltak er truffet.

MiST avd. Kystmuseet i Sør-Trøndelag

Kontakt oss:

Nettside: www.kystmuseet.no

Epost: kystmuseet.post@mist.no

Telefon: 72444010

Besøksadresser:

Meieriet, Museumsplassen 1 7240 Hitra

Hitra hurtigbåttterminal, Hamneveien 22
7246 Sandstad